Джон Уайт

Притчите на Исус

Най-великите истории
разказвани някога

12 библейски изучавания за малки
групи или лично време

Съдържание

Въведение.....3
Предложения за индивидуално изучаване.....4
Предложения за групово изучаване.....4

1. Притчата за сеяча (Матей 13:1-23).....7
2. Притчите за „изгубените“ неща (Лука 15:1-32).....10
3. Притчата за добрия самарянин (Лука 10:25-37).....13
4. Притчата за непростителния слуга (Матей 18:21-35).....16
5. Притчата за вдовицата и съдията (Лука 18:1-8).....19
6. Притчата за житото и плевелите (Матей 13:24-30; 36-43).....22
7. Притчите за парите и себестойността (Матей 19:16-20:16).....25
8. Притчата за разумните и неразумните девици (Матей 24:36-25:13).....28
9. Притчата за талантите (Матей 25:14-30).....31
10. Притчата за фарисея и бирника (Лука 18:9-14).....34
11. Притчата за богатия глупак (Лука 12:13-21).....37
12. Притчата за богаташа и Лазар (Лука 16:19-31).....40

Подготовка за изучаването.....43
Водене на изучаването.....44
Компоненти на малката група.....46

Бележки за водещия.....46
За автора.....57

Да извлечем максималното от притчите

В Тексас хората обичат да разказват вицове за „агита“ (Наричаме „агита“ студентите от Тексаския А§М университет – училище за агрокултура и отлична институция.) Група от агита били на лагер едно лято със студенти от други университети. Те отнесли толкова много шеги и закачки, че накрая поставили ултиматум: Следващият, който разкаже виц за агита ще бъде хвърлен в потока! За няколко дни всичко утихнало. Тогава една сутрин директора на лагера се изправил, за да представи обичайните новини и съобщения. Когато стигнал до местните новини, той казал: „Няколко студента от Тексаския А§М университет сериозно пострадали тази седмица, докато пили мляко.“ (В този момент всички в залата се напрегнали.) „Беше докладвано, че кравата е паднала върху тях!“ Докато залата избухнала в смях, агитата скочили от столовете си, грабнали директора на лагера, замъкнали го навън, дърпащ се и крещящ, и го бутнали в ледения планински поток.

В известен смисъл притчите са като вицове. Те са направени така, че да хванат човек неподготвен и да предизвикат незабавен отклик. Притчите „хващат слушателя и го правят участник, преобръщат неговия светоглед и го предизвикват да преосмисли най-основните си ценности.“ (А. Тизелтън) Ако една притча трябва да бъде обяснена, губи много от своята сила, точно както, ако трябва да обясняваш виц на някой, който не може да го разбере.

По тази причина донякъде ние губим от това, че изучаваме притчите. Обратно на оригиналните слушатели, които обикновено са разбирали контекста и основните идеи на препратките в притчите, ние често пропускаме основния им смисъл. Разбира се, ние може да открием основната идея, след като положим усилия да разберем културния и литературен контекст на притчите. Но елементът на изненадата, неочакваният обрат, който хваща слушателя неподготвен, е изгубен.

Въпреки това, има огромна полза от това да се изучават притчите. Те илюстрират някои от най-основните учения на Исус. И изискваният отклик е от решаващо значение за нас, точно толкова, колкото и за хората, които първи са ги чули.

За да може да извлечем най-голяма полза от притчите, ние трябва да разберем какво са те и как функционират.

Притчата представлява разширена метафора или илюстрация. Това е илюстрация превърната в историйка, разработена на момента от много надарен учител. Свикнал да проповядва на тълпа хора с широк спектър от разбирания и поведение, Той базирал всяка притча на общи, всекидневни събития, които са се срещали постоянно в ежедневието на хората от 1-ви век – загуба на пари, овце и овчари, неотстъпчиви заемодавци.

Като повечето илюстрации, притчите обикновено имат една основна идея. Те са различни от алегориите, историите на които крият във всеки един детайл скрито значение. Неспособността да се разграничат притчите от алегориите и опита да бъдат разбрани притчите на Исус като се гледа на тях като на алегории, е довело много изучаващи Библията далеч от основната им идея, търсейки на всяка цена мистериозно значение в незначителни детайли.

Както Христовите проповеди, така и Неговите притчи се фокусират на делата на Божието царство. Когато се говори за Царството в Евангелието никога не се има предвид територия или място, но самото царуване и авторитета на Бога в управлението на земята в личността на Христос. Исус демонстрира този авторитет на царството над болестите, демоните, природата и най-върховно – над греха и смъртта. В своите проповеди и притчи той открива стандартите и ценностите на Царството. Те рязко контрастират на ценностите и стандартите на съвременното общество.

Притчите брилянтно илюстрират важните истини за Христовото царство, истини, които изискват отговор. Тъжният факт обаче е, че нашия бунт и грях често затварят умовете ни и пречат на нашия отклик. По този начин брилянтността на илюстрациите може да накара някои хора само да затънат по-дълбоко в грешките си. В първата притча, която ще разгледаме, ще имаме възможност да изследваме този тъжен факт.

Това ръководство ще ви представи няколко от Исусовите притчи и тяхното приложение днес. Моята молитва е да бъдете запленени и предизвикани от тях, и да имате „учи да слушате“ какво Господ ви казвам чрез тях.

Предложения за индивидуално изучаване

1. Когато започвате всяко изучаване, молете се Бог да ви говори чрез Словото Си.

2. Прочетете въведението към изучаването и отговорете на въпросите за личен размисъл и упражненията. Това е направено, за да ви помогне да се фокусирате на Бога и на темата на изучаването.

3. Всяко изучаване работи с конкретен пасаж, за да можете да разровите в значението, придадено от автора в дадения контекст. Четете и препрочитайте пасажа, който ще изучавате. Ако изучавате цяла книга, ще е полезно да прочетете цялата книга преди първото изучаване. Въпросите, които са написани, са базирани на Българското ревизирано издание, затова може би е по-добре да използвате този превод или поне да сравните предварително превода, който ще използвате, с този превод.

4. Това е индуктивно библейско изучаване, направено, за да ви помогне да откриете за себе си какво казва Писанието. Изучаването включва три вида въпроси. *Въпроси за наблюдение*, които търсят основните факти: кой, какво, къде, кога и как. *Въпроси за тълкувание*, които задълбават в значението на пасажа. *Въпроси за приложение*, които ще ви помогнат да откриете последиците от текста върху вашия растеж в Христос. Тези три ключа отварят съкровищата на Писанието.

Напишете своите отговори на въпросите в предвидените празни полета. Записването може да донесе яснота и по-дълбоко разбиране за вас самите и за Божието слово.

5. Може би е добре да имате библейски речник подръка. Проверявайте там непознати думи, имена и места.

6. Използвайте предложенията за молитва за насоки към вашето благодарение на Бога за онова, което научавате и се молете за приложението, което ви идва наум.

7. Може би е добре да отидете на предложението в раздела „Сега или по-късно“ или може да го използвате тази идея за следващото ви изучаване.

Предложения за групово изучаване

1. Елате на изучаването подготвени. Следвайте предложенията за индивидуално изучаване, споменати по-горе. Ще откриете, че внимателната предварителна подготовка е много възнаграждаваща във времето, което ще прекарате в изучаване с групата.

2. Имайте желание да участвате в дискусията. Лидерът на групата няма да изнася лекция. Вместо това, той ще насърчава членовете на групата да дискутират онова, което са научили. Лидерът ще задава въпросите от този наръчник (или подобни – б. пр.).

3. Придържайте се към разискваната тема, Вашите отговори трябва да са базирани на стиховете, които са фокус на дискусията, а не на външни източници като например коментари или говорители. Тези изучавания са фокусирани на конкретен текст от Писанията. Много рядко трябва да правите препратки с други порции от Библията. Това ще помогне на всеки да може да участва в задълбочено изучаване на равни начала.

4. Бъдете чувствителни към другите членове на групата. Слушайте внимателно, когато те обясняват онова, което са научили. Може да бъдете изненадани от техните прозрения! Всеки въпрос предполага разнообразие от отговори. Много от въпросите нямат „правилни“ отговори, особено онези, които се отнасят към значението или приложението. Вместо това въпросите ни подтикват към изследване на пасажа по-задълбочено.

Когато е възможно, свързвайте онова, което казвате с казаното от другите по-рано. Също така утвърждавайте ги всеки път, когато можете. Това ще насърчи някои от по-колебливите членове на групата да участват повече.

5. Внимавайте да не доминирате дискусията. Понякога сме толкова нетърпеливи да изразим своите мисли, че оставяме твърде малка възможност за другите да отговарят на въпросите. Непременно участвайте със своето мнение, но позволявайте и на другите да участват.

6. Очаквайте Бог да ви учи чрез дискутирания пасаж и чрез споделеното от другите членове на групата. Молете се да имате приятно и полезно време заедно, но също така да намерите начин да действате индивидуално или като група в резултат на наученото.

7. Помнете, че всичко, за което се говори в групата трябва да остане поверително и не трябва да бъде коментирано извън групата, освен ако не е дадено изрично позволение.

8. Ако вие сте лидера на групата, ще намерите допълнителни предложения в края на този наръчник.

1. Притчата за сеяча

Матей 13:1-23

Чудили ли сте се някога защо една и съща книга или проповед предизвикват коренно различна реакция в различните хора? Как, например, някои хора не съумяват да усетят най-простичките и най-очевидни духовни истини, докато други биват трансформирани от тях? В притчата за сеяча Исус говори за различни типове почва, за да ни каже защо се случва това.

Групова дискусия: Споделете нещо преживяно от първа ръка – сериозно или смешно – свързано със земеделие или с грижа за растения по някакъв начин. Какво сте наблюдавали за ролята на почвата във връзка със способността на растението да се развие добре?

Личен размисъл: Всички ние имаме области от умовете и сърцата си, където нашата „почва“ е мека и възприемчива по отношение на Бога, също и области, където „почвата“ ни е твърда и по-малко податлива на обработка. Отделете известно време да помислите за области, в които сте податливи на Божието влияние и такива, в които бихте искали да Му позволите да ви направи по-възприемчиви на Неговата любов и воля във вашия живот.

Притчата за сеяча е най-важната притча на Исус, защото осигурява повече указания и обяснения, отколкото която и да било друга Негова притча, както и за естеството на притчите и как би трябвало да бъдат интерпретирани. Притчата е последвана от обяснението на самия Исус и дискутирана част по част от Него. Това е отлично място, от което да започнем нашите изучавания на притчите. *Прочетете Матей 13:1-23.*

1. Представете си, че сте земеделец или дете на земеделец от времето на Исус, който Го слуша заедно с останалия народ лично да разказва тази история. Каква би била незабавната ви реакция на образите на семена и почва, които Исус използва ?

2. В стих 10 учениците питат Исус: „Защо им говориш с притчи?“ Как бихте обобщили Неговия отговор в стихове 11-16?

3. По какъв начин притчите помагат на последователите на Исус да разбират Неговото царство, но пречат на разбирането на онези, които не Го следват наистина (ст. 12-17).

4. В ст. 18-23 Исус обяснява значението на тази притча на Своите ученици. Семето е посланието на Царството (ст. 19). Кой е сеячът и кой е почвата?

5. Сатанински „птици“ разрушават стойността на Божието слово за първата група от хора. Защо? Какво не достига на тези слушатели (ст. 19)?

6. Какво можем да направим, за да помогнем на хората да разбират Божието послание?

7. Стихове 20-21 описват тип хора, които са като камениста почва. Какви примери сте виждали на хора, които откликват на Словото по такъв начин?

8. Как можем да избегнем това в собствения си живот и да го обезкуражаваме в живота на другите?

9. Какъв тип човек описва третият вид почва (ст. 22)?

10. Как можем да избегнем да бъдем задушавани от плевелите и тръните, които има предвид Исус (ст. 23)?

11. С кой от четирите типа почва се идентифицирате най-много? Обяснете.

12. Кои са някои практични примери за това как можем да станем „добра почва“ (ст. 23)?

Благодарете на Бога за начините, по които е отворил сърцето и ума ви за Своето послание на любов, поканете го да продължи да разработва почвата във вашия живот и да ви помогне да бъдете все по-податливи на Неговата любов.

Сега или по-късно

В тихо време помолете Бога да ви покаже местата във вашето сърце и ум, където Той би желал да обработва, смекчава и подготвя сърцето ви, за да чуете Неговото слово. Напишете молитва в отклик на това, което усещате, че Бог ви показва.

2. Притчите за „изгубените“ неща

Лука 15:1-32

„Ако хората наистина ме познаваха, те биха ме отхвърлили.“ За да избегнем този риск, ние често носим маски, които мислим, че другите биха харесали. Ние крием кои сме наистина като по този начин се поставяме под постоянно напрежение.

Ние често се чувстваме така по отношение на Бога. Ние по-скоро си мислим, че сме отхвърлени и осъдени, отколкото приветствани и обичани. Ние се стараем да Му се харесаме и Той да е доволен от нас, но усещаме, че никога не можем да постигнем това.

Групова дискусия: Направете списък от описателни думи, които обрисуват образ на Бога, който е суров и строг. Сега прочетете на глас Лука 15:5 и 20. Сега направете списък, който да контрастира като включите описания, които илюстрират портрет на Бога, съобразно прочетеното в Словото. Какви мисли и чувства имате като гледате двата образа на Бога?

Личен размисъл: Напишете параграф за това как си представяте, че Бог гледа на вас. Какво ви казва вашето описание за това как вие гледате на Бога?

В тези притчи за изгубените неща – изгубената овца, изгубената монета и изгубения син – Исус изяснява Божието отношение към грешниците. Резултатът е изумителен образ на Бога. *Прочетете Лука 15:1-32.*

1. В тези три притчи, сравнете начина, по който фарисеите виждат „грешниците“ с начина, по който, според Исус, Бог ги вижда.

2. Представете си, че сте един от фарисеите, които слушат тези истории. Ако можехте да чуете Исус, какви мисли и чувства бихте имали в отклик на тези истории?

3. Представете си, че слушате тези истории и сте един от онези хора, които фарисеите наричат „грешници“. Ако можехте да чуете Исус, какви мисли и чувства бихте имали в отклик на историите, които Той разказва?

4. Когато четем истории или притчи, много помага да си представяме какво виждаме наоколо, какво чуваме, помирисваме или какво чувстваме. Какво ви идва на ум, когато четете притчите за изгубените овца и монета (4-10 стихове)?

5. Кой е представен чрез главните герои (или обекти) във всяка от трите притчи?

6. Какво мислите за емоционалните реакции на овчаря, жената и бащата спрямо техните загубени и намерени?

7. Разкажете за случай, в който сте изгубили или не сте могли да си спомните къде сте оставили нещо ценно за вас. Как се почувствахте?

8. Нека разгледаме по-отблизо третата притча. Как може да са се почувствали фарисеите или книжниците по отношение на всяко от действията на малкия син (13-16 стихове)?

9. Как, по всяка вероятност, са очаквали фарисеите да реагира бащата на завръщането на по-младия син у дома?

10. Какво ни разкриват детайлите от стихове 20-24 относно чувствата на нашия Небесен баща?

11. По какъв начин този портрет на Бога ни помага да се чувстваме напълно приети от Отца – въпреки нашия грях?

12. Вместо да приключи историята в стих 24, Исус продължава да описва реакцията на по-големия син (ст. 25-32). Какъв допълнителен проблем иска да изтъкне Исус пред юдейските лидери и защо?

13. По какъв начин тази притча може да ни мотивира да обичаме изгубените?

Благодарете на Бога за Неговата действена, нежна и състрадателна любов към вас и другите хора.

Сега или по-късно

Поставете се на мястото на изгубената овца и на изгубения син в тези истории. Позволете си да преживеете Божията реакция спрямо вас. Какво чувства и мисли имате, когато приемате

3. Добрият самарянин

Лука 10:25-37

Ние знаем, че една от двете големи заповеди е да обичаме ближния си като себе си. Кой е наш ближен? Географска близост? Раса? Религия? Някой, който има същия икономически или социален статус?

Групова дискусия: Чувствате ли се виновни, когато видите снимки на гладуващи хора? Така ли би трябвало да се чувствате? Обяснете!

Личен размисъл: Помислете си за време, в което сте се поколебали да помогнете на някой в нужда. Какво ви попречи да помогнете?

В това изучаване един религиозен лидер пита Исус какво значи да обичаме своя ближен. Със Своето обяснение Исус преобръща традиционната дефиниция и разбива да на парчета нашите стереотипи. *Прочетете Лука 10:25-37*.

1. Поставете се на мястото на един законник (експерт в познаването на закона), който задава на Исус въпроси в тази история. Как бихте се почувствали в резултат на първите ви две срещи с Исус?

2. Според вас какъв отговор очакваше законника да чуе от Исус, когато Го пита: „Кой е мой ближен?“

3. Ако вие бяхте този законник, какви мисли и чувства бихте имали спрямо историята, която Исус разказва в отговор на вашия въпрос: „Кой е моя ближен?“?

4. Ситуацията, описана в стих 30 била нещо обичайно за опасния път между Йерусалим и Йерихон. В какви ситуации в днешно време изглежда по-мъдро човек да не се намесва?

5. Защо според вас Исус избира самарянин – етническа група, която юдеите ненавиждали – за да го направи „героят“ на Своята история (ст. 31-33)?

6. Опишете действията на самарянина от гледната точка на а) собственото му неудобство и затруднение, б) финансовата стойност, в) риск (ст. 34-35).

Как един или повече от тези фактори обезкуражава собствените ви действия на ближен?

7. Въпросът на Христос (ст. 36) няма за цел да покаже, че самаряните са по-добри ближни от юдеите. Каква е истинската му цел?

8. „Иди и ти прави така“ (ст. 37) – какво точно казва Исус на законника да прави?

9. Помислете си за случай, в който вие сте опитали практическа проява на любов от страна на някой. Как се почувствахте да бъдете обичани по подобен начин?

10. По какви практични начини ние можем днес да „идем и да правим така“?

Благодарете на Бога за Неговата включваща всички любов към всеки от нас.

Сега или по-късно

Във време на тих размисъл помолете Бог да ви покаже някой във вашия живот, когото Той ви кани да обичате по по-дълбок начин. Запишете своите мисли и чувства в отклик на това, което усещате, че Бог ви казва.

Помолете Бога да ви помогне да използвате събитията от тази седмица като възможности да покажете любов по уникални начини. Пишете си в дневник това, което наблюдавате и преживявате.

4. Непростителният слуга

Матей 18:21-35

Изглежда, е вярно, че един критичен, непростителен човек също така има склонност сам често да се чувства виновен. Хората, които имат проблеми с чувство на вина, обикновено са критични и към другите и имат склонност да таят негодувание. Размахът, с който съдим себе си на базата на срам и страх, със същият ще съдим и другите. От друга страна, колкото повече се потапяме в Божията благодат и простителност, толкова повече ще бъдем свободни от нашите страхове и ще сме способни да предложим благодат и на другите.

Групова дискусия: Като група направете списък на мисли, чувства и вярвания, които създават бариери пред нас, които ни пречат да можем напълно да простим на друг човек.

Личен размисъл: Отделете известно време в размисъл, като молите Бога да ви покаже колко пълно, свободно и състрадателно ви е простил. Запишете размислите си в дневник.

В тази притча Исус ни учи колко важно е да откликваме с благодарност на Неговата щедра любов и изобилна милост, така че да можем да пуснем своите страхове и себеосъдителност и свободно да предложим любов и милост и на другите. *Прочетете Матей 18: 21-35.*

1. Как бихте описали/обяснили въпроса на Петър в ст. 21?

2. Каква гледна точка към простителността разкрива въпросът на Петър?

3. Исус казва на Петър да прощава на брата си седемдесет пъти по седем пъти (ст. 22). Каква има предвид Исус?

4. Десет хиляди торби със злато (ст. 24) е равно сега на няколко милиона долара и онова, което царят възнамеряваше да направи по случая (ст. 25) може да бъде разгледано като абсолютно справедливо. Ако обаче вие сте длъжника, как бихте се почувствали преди и след като царят опрощава дълга ви. (ст. 25-27)?

5. В светлината на тази история, колко реална за вас е а) вашата задлъжнялост спрямо Бога и б) чудото на това как ви се разминава правосъдието?

6. Сто сребърни монети (ст. 28) е тривиална сума, в сравнение със десет хиляди торби злато. Според вас какъв урок цели Христос да ги научи с избора на тази сума?

Как това сравнение повлиява на вашия поглед към греховете на другите спрямо вас?

7. Погледнете на притчата на Исус в отговор на въпроса на Петър. Какво мислите, че е в сърцето на това, което Христос отговаря на Петър?

8. Какво се случва с нашата духовна свобода и с нашето общение с Бога, когато сме критични и непростителни към другите (ст. 34-35)?

9. Помислете си за някого, на когото ви е било трудно да простите. Какви бариери ви пречат (пречеха) да бъдете свободен да простите на този човек?

10. Как помненето на Божията любов и прошка спрямо вас ви помага да простите и на другите?

Отделете време да благодарите на Бога за Неговата прошка. Помолете за Неговата помощ в това да можете да простите на онези, които са ви наранили или обидили.

Сега или по-късно:

Поставете се в тази история. Вижте се как стоите пред Бога, вижте Неговата милост спрямо вас и вижте как ви прощава напълно. Позволете си да преживеете искрена благодарност към Бога.

Сега променете края на историята. Вижте се как се срещате с хора, които са ви наранили по някакъв начин. Изпитайте радостта от това да споделите с тях какво се е случило сега с вас и пуснете своя гняв и болка, като им простите със състрадание и в благодарност за Божиите милости спрямо вас.

Какви чувства идват във вас в отклик на този размисъл?

5. Вдовицата и съдията

Лука 18:1-8

Днес много хора страдат от болест наречена „лотарийна треска“, хазартната лудост, подпалена от лотариите за милиони долари. Шансовете на човек да спечели са много малки, толкова малки, че бихте си помислили, че човек скоро ще трябва да се откаже. Въпреки това милиони хора продължават да играят в лотарии безуспешно през целия си живот, Те никога не губят надежда.

Групова дискусия: В какви налудничави и невероятни схеми сте положи своите надежди? (опитайте да помислите назад чак към детските си години.)

Личен размисъл: Помислете си за време, когато сте били обезкуражени заради ваша или на някой друг нужда или интерес, за който сте молили Бога да ви помогне. Какво ви накара да се обезсърчите? Какво направихте?

Молещи се християни често губят надежда. Защо? Защо мнозина от нас спират да очакват каквото и да било, когато се молят „Да бъде Твоята воля“? В тази притча Исус ни казва защо винаги трябва да се молим и никога да не се предаваме. *Прочетете Лука 18:1-8.*

1. По ваше мнение, кои са ключовите думи в ст. 1? Обяснете отговора си.

2. Героите в притчата са обрисувани схематично, но живо. Какви образи възникват в съзнанието ви, когато мислите за вдовицата? А за съдията?

3. Защо, според вас, вдовицата е толкова настоятелна?

4. Как бихте дефинирали „настоятелен“ или „решителен“ в този смисъл?

5. Какво накрая мотивира съдията да действа (ст. 4-5)?

6. Онова, което *мислим* за Бога и онова, което *чувстваме* спрямо Него, когато се молим може да не е едно и също. Например, аз може да вярвам, че Бог се грижи за моите нужди, но може да се чувствам обиден, че не ми помага да си намеря работа. По какви начини понякога вашите чувства и вярвания са в конфликт, когато се молите?

7. Използвайте въображението си да запълните празнините в текста по отношение на онези, които се молят в стихове 6-8. Как бихте описали тях и техните обстоятелства?

8. Вашите молитви толкова ли са отчаяни като тези на хората, описани в този текст? Защо „да“ или защо „не“?

9. В какъв смисъл и по какви начини можем да очакваме Бог да направи много повече за онези в ст. 7, отколкото съдията за вдовицата?

10. Исус разказва тази притча, за да ни покаже винаги да се молим и да не се предаваме (ст. 1). Как бихте описали несигурността в последния Му въпрос в ст. 8?

11. В кои случаи сте най-изкушени да се откажете да се молите за някого или за нещо?

12. По какви начини тази притча ви насърчава да продължавате да се молите?

Помислете за една или две области на живота ви, в които сте обезсърчени и сте готови да се откажете да се молите. Помолете Бога да ви помогне да постоянствате в молитва.

Сега или по-късно:

Ако сте се отказали да се молите за нещо важно, започнете да се молите отново. Изгответе си план как да продължите да се молите за това важно нещо.

6. Житото и плевелите

Матей 13:24:30; 36-43

Ние всички бихме искали Бог да отстрани злото от света. Но поставете се на мястото на Бога за момент: ако само с една дума бихте могли да отстраните всички злосторници от земята, какви затруднения могат да възникнат в резултат на вашето решение? Както беше казал някой: „Ако Бог унищожеше всяко зло в полунощ, кой ще е останал в 1 часа?“

Групова дискусия: Като последователи на Исус ние живеем в условия, които са враждебни на Неговия живот и учение на любов. Какви трудности може да предизвика за последователите на Исус тази враждебна среда?

Личен размисъл: По какви начини животът във враждебен на християните свят ви изкушава да съдите другите?

Макар, че е трудно да се живее в света на злото, тази притча ни казва, че съдът е нещо, което трябва да оставим на Бога. *Прочетете Матей 13:24-30; 36-43.*

1. Какво заглавие бихте дали на тази притча?

2. Каква криза се появява в началото на притчата (ст. 24-26)?

3. Слугите на собственика предлагат да изскубят плевелите (ст. 28). Каква алтернатива предлага собственикът и защо (ст. 29-30)?

4. Според Исус какво означават ключовите елементи на притчата (ст. 37-39)?

5. Какво означава, че плевелите ще бъдат оплевени и ще бъдат изгорени в огън (ст. 41-42)?

6. Също като слугите на собственика в ст. 28, по какви начини понякога християните предлагат да изскубят плевелите преждевременно?

7. Кои са някои от последствията на тази погрешна загриженост?

8. Виждате ли това поле като църквата или света – или и двете? Обяснете.

9. По какъв начин тази притча ви помага да разберете Божието търпение и план за справяне със злото?

10. Каква надежда предлага на християните тази притча?

Благодарете на Бога, че Той е в контрол и Той ще оправи всички неща накрая. Благодарете Му, че Той е по-велик от Нечестивия.

Сега или по-късно:

Отделете известно време да помислите за заплахите за Христовото царство, с които се сблъсквате в своята непосредствена среда. От каква надежда се нуждаете, за да живеете като „дете на Царството: насред тази враждебност? Отделете известно време да се молите за Божията помощ.

9. Пари и себестойност

Матей 19:16-20:16

Ти заслужаваш най-доброто. „Изисквай правата си.“ „Аз заслужавам.“ Хората днес искат всичко, което видят, и го искат веднага. Убедени в собствената си стойност, ние изискваме по-добре платени работни места, по-добри работни условия, и по-хубави придобивки. Ако тези ни са отказани, ние чувстваме, че са се отнесли с нас несправедливо – и по всяка вероятност чувствата ни са напълно оправдани.

Групова дискусия: Направете списък с възможно най-много примери за това как в съвременното общество хората са оценявани по богатствата, които притежават.

Личен размисъл: Каква вярвате, че е Божията перспектива спрямо вашата стойност като личност?

Какво се случва, когато се отнасяме към Бога като към небесен работодател? В този пасаж Исус предизвиква нашата човешка концепция за справедливост и стойност. Той ни показва, че ценностите на Царството често са противоположни на това, което очакваме. *Прочетете Матей 19:16-30.*

1. Какви теми виждате да се засягат в тези стихове?

2. Преди да отговори на въпроса на човека (ст. 16), Исус сам му задава въпрос (ст. 17). Защо?

3. Как мислите, че се е почувствал човека относно този обрат?

4. Исус казва: „Ако пък искаш да влезеш във вечния живот, спазвай заповедите.“ (ст. 17). Ако Новият завет учи, че не можем да се спасим като спазваме Закона, тогава какво има предвид Исус?

5. Човекът заявява, че е спазвал десетте заповеди (ст. 20). Като вземете предвид текста, можете ли да кажете дали това е наистина така?

6. По какви начини можете да последвате примера на Исус тук, когато представяте Евангелието на нехристияните?

7. В библейските времена хората са мислели, че богатството е награда за праведността. По какви начини Исус предизвиква това виждане (ст. 23-26)?

8. Според този пасаж каква надежда за спасение могат да имат хората?

9. Какво можем да научим от богатия човек в тази история?

Помолете Бога да ви спаси от материализма.

10. Прочетете Матей 20:1-16. По какъв начин виждате тази притча на фона на дискусията относно богатия младеж (вижте по-специално 19:27-30 и 20:16)?

11. Представете си, че сте понесли „тежестта на деня и жегата“ (ст. 12) и въпреки това са ви платили същото като на тези, които са работили само един час. Как бихте се почувствали и защо така?

12. Макар, че действията на стопанина *изглеждат* несправедливи, той казва, че те не са несправедливи (ст. 13-15). Защо действията му са напълно оправдани?

13. Очевидно е, че стопанинът символизира Бога. По какъв начин в тази притча виждате Неговите ценности да контрастират на тези на обществото?

14. Какво можем да научим от Божията щедрост така, както ни е представена в тази притча?

Отделете време да благодарите на Бога за Неговата справедливост и щедрост.

8. Мъдрите и глупавите девици

Матей 24:36-25:13

Това е класическа любовна история. Младоженецът е повикан далеч от своята булка, любовта на живота му. Той я моли да го чака. Той я моли да му вярва, че ще се върне за нея без значение колко дълго ще му отнеме. Той я моли да му се довери, че ще се върне заради своята голяма любов и посвещение към нея. Невястата е потресена от скръб, но обещава, че ще го чака и няма да изгуби надежда. Но годините минават и надеждата избледнява. Тя започва да подлага под съмнение неговото обещание. Започва да изпитва недоверие към неговата любов. Един ден тя осъзнава, че повече не го чака.

Групова дискусия: Помислете за време, когато сте чакали дълго време някого или нещо важно за вас. Как изглеждаше чакането? Какво ви помагаше да поддържате надежда?

Личен размисъл: Размислете над образа на Христос като младоженец, Който ви обича дълбоко. Той е обещал да се върне за вас. Представете си топлината и жизнеността на Неговата любов като светлина, която свети над вас и ви заобикаля. Ако стъпите извън осветения кръг и се усъмните в Неговата любов, какво изпитвате? Ако останете в светлината и се доверите на Неговата любов, какво преживявате?

В серията от кратки притчи, които Исус представя в този текст, Той ни призовава да не губим надежда. Той ни призовава да се доверим на Неговата любов и на Неговото обещание, че ще се върне за нас един ден. Той ни призовава да чакаме Неговото завръщане. *Прочетете Матей 24:36-25:13.*

1. Направете списък на притчите, които Исус използва тук. Сравнете ги и открийте прилики и контрасти.

2. Поставете се във всяка притча. Как това ще промени картината, ако вие, като участник, чакате с надежда „завръщането на Човешкия син“?

3. По какви начини завръщането на Човешкия син ще е подобно на дните на Ной (24:36-41)?

4. Идеята на Исус е не да предупреди срещу „яденето, пиенето, жененето и омъжването“ (24:38, 49). В такъв случай какво иска да подчертае?

5. Исус сравнява Своето идване с крадец, който влиза с взлом в дом (24:42-44) и с господар, който се завръща вкъщи (24:45-51). Какво всяка от тези истории подчертава за а) природата на Господнето завръщане и б) за нашата отговорност?

6. Ако Господ се върне днес, какво би се надявал да ни завари да вършим (24:45-46)?

7. В стиховете, които точно прочетохме (24:36-51), какво бихте казали, че илюстрира описанието, което Исус дава на Своето идване – радостни или страшни събития? Обяснете.

8. В библейски времена младоженецът е идвал в дома на булката по тъмно, където шаферките (девиците) също са чакали, и след това я е вземал (и тях) в процесия към неговия дом за празничния банкет. Какви са приликите между умните и глупавите девици (25:1-5)?

9. По какъв начин забавянето на младоженеца разкрива разликите между умните и глупавите девици (25:6-12)?

10. Според тази притча какво представлява мъдростта във връзка със завръщането на Христос?

11. Има вече 2000 години, откакто Исус обеща да се върне. Какви негативни ефекти може да има това върху нас?

12. Какво можем да направим, за да преодолеем тези негативни ефекти и да чакаме с надежда Неговото завръщане?

Помолете Бога да изпълни сърцата ви с надежда и доверие, за да можете да чакате с радостна надежда Неговото завръщане.

Сега или по-късно

Ако невястата не се доверява на любовта на своя младоженец, това ще промени начина, по който тя живее – ще бъде далеч по-вероятно да не му остане вярна. Във време на тих размисъл, помолете Бога да ви покаже начини, по които страхове и съмнения пречат на вашата способност да се доверите на Неговата любов. Представете си тези страхове и съмнения като предмети в ръцете ви. Отворете ръце и пуснете всеки страх и съмнение към Бога.

9. Притчата за талантите

Матей 25:14-30

Бог ни е поверил ресурси, които да използваме за разширяването на Неговото царство на любов. Всички ние сме призовани да инвестираме ресурсите, които са ни дадени, за да могат те да се разрастват и да се умножават.

Групова дискусия: Ако някой ви даде на заем един милион долара и вие трябва да ги върнете след 10 години, какво ще направите с тях?

Личен размисъл: В момент на тишина, помолете Божия дух да ви покаже ресурсите, които ви е поверил, за да използвате за Царството. Благодарете Му за тези дарове!

Ние не трябва страхливо да стискаме и крием каквото ни е дадено. Важното е да не допускаме страха да ни окове по този начин. Резултатът е трагичен, както притчата на Исус за талантите демонстрира. *Прочетете Матей 25:14-30.*

1. Какво заглавие бихте дали вие на тази история?

2. Как и защо господарят в тази история поверява парите си на тези слуги (ст.14-15)?

3. Един талант е равен на хиляди долари. Поставете се на мястото на един от тримата слуги. Какви мисли, вярвания и чувства бихте имали, ако на вас са дадени толкова много пари?

4. Сравнете реакциите на господаря към първия и втория слуги (ст. 19-23). Какво е важно за него и какво не го интересува?

5. Като гледате изказванията на тримата слуги (ст. 20, 22, 24 и 25), какви изводи можете да си направите за техните взаимоотношения с техния господар?

6. Как техните взаимоотношения с него може да са повлияли на действията им в ст. 16-18?

7. Помислете за хора, за които сте вършили нещо. Каква роля изиграва вашето взаимоотношение, което имате с този човек, върху това как свършвате работата за тях?

8. По какви начини господарят от притчата е като Бога и в кои отношения не е като Бога?

9. По какви начини нашето взаимоотношение с Бога повлиява на нашето отношение към това, което правим?

10. Направете списък с някои от нещата, които Бог е дал на Своя народ, за да могат да разширяват пределите на Неговото царство.

11. По какъв начин можете с вярност да се справите с отговорностите, които Бог ви е поверил?

Благодарете на Бога за ресурсите, които е поверил на вас и на другите, които познавате.

Сега или по-късно

Тази седмица записвайте в дневник начините, по които Бог ви позволява да инвестирате „талантите“, които ви е дал.

10. Фарисеят и бирникът

Лука 18:9-14

Молитвата е лакмус за нашето взаимоотношение с Бога. Нашият молитвен живот разкрива кой и какво са най-важни за нас. Той изважда на показ най-дълбоките ни чувства за нас и за Бога.

Групова дискусия: Помислете за време, когато сте били изкушени да гледате на себе си по-високо, отколкото на някой друг в духовно отношение. Какви опасности виждате в поддаването на това изкушение?

Личен размисъл: Помислете за време, когато сте били „съдени“ като „не дотам духовни“. Какви рани в сърцето и ума ви ви е нанесло това отношение?

В тази притча ние подслушваме молитвата на двама човека. Исус разказва тази история на хора, които „гледат отвисоко всички останали“. Това е притча, която говори за духовната гордост и осъдителност. *Прочетете Лука 18:9-14.*

1. Как бихте преработили историята, ако трябва да я разкажете, използвайки съвременни персонажи?

2. Поставете се на мястото на фарисея. Как ще се чувствате, ако имате такова високо мнение за себе си?

3. Фарисеят се обръща към Бога, но до каква степен вниманието му наистина е насочено към Него? Обяснете.

4. Какво разкриват стихове 11-12 за това как фарисеят гледа на себе си?

Какво показва това за начина, по който гледа на Бога?

5. Колко пъти фарисеят се сравнява с другите хора (ст. 11)?

6. Поставете се на мястото на бирника. Как мислите, че се чувства и какво мисли?

7. Как начинът, по който се вижда бирника контрастира на този, по който се вижда фарисея (ст.13)?

8. Забележете позицията на тялото, позата, жестовете на двамата. Какви заключения можете да си извадите от контрастите в езика на телата им?

9. В първи век на фарисеите се е гледало с голямо уважение, докато бирниците са смятани за предатели. Защо тогава именно бирникът се е върнал у дома си оправдан, а не фарисея (ст. 14)?

10. По какви начини ние сме изкушени да се чувстваме духовно по-извисени от другите в днешно време?

11. Според вашия опит, каква е връзката между разбирането на нашата нужда от Божията милост и искреното смирение?

Благодарете на Бога за Неговата милост и прошка към вас.

Сега или по-късно

Напишете писмо (не го изпращайте) до някой, когото сте осъждали. В това писмо помолете за прошка. Забележете дали това ще доведе за някакви промени по начина, по който се чувствате по отношение на този човек.

II. Богатият глупак

Лука 12:13-21

Последните части от нас, които стигат до покаяние са нашите джобове и портмонета. Много от нас са толкова потайни относно чувствата си по темата за парите, че сме я заровили дълбоко в подсъзнанието си. Несъзнателно ние копнеем за повече материални неща, докато съзнателно си мислим, че искаме Христовото царство.

Групова дискусия: Като група, направете списък с възможно най-много страхове, които държат хората фокусирани на това да изкарват и да имат „достатъчно“ пари.

Личен размисъл: Направете списък с личните си притеснения относно това да изкарвате и имате „достатъчно“ пари.

Притчата в това изучаване илюстрира напрежението в сърцето на всеки християнин, напрежение, което влияе и на бедни и на богати. Как разрешаваме конфликта между нашите копнежи за земните и небесните съкровища, небесната и земната сигурност, ценностите на Царството и на света? *Прочетете Лука 12:13-21.*

1. Ако трябва да дадете на тази история заглавие за вестникарска статия, какво би било то?

2. Опишете всичко, което знаем или можем да предположим относно човека, който идва при Исус (ст. 13-15).

3. Поставете се на мястото на този човек като слушател на историята, която Исус разказва в отговор на неговия въпрос. Какви мисли и чувства може би е имал в отклик?

4. Исус ни казва: „Внимавайте и се пазете от всяко користолюбие“ (ст. 15). Как бихте обяснили опитността на користолюбието (алчността)?

Защо то е опасно?

5. Как бихте оценили действията на богатия човек в стихове 16-18?

6. Как бихте оценили неговото поведение в ст. 19?

7. По време на просперитет, защо е толкова лесно човек да се почувства в сигурност и спокойствие?

8. По какъв начин Бог изобличава фалшивото усещане за сигурност на човека (ст. 20)?

9. По какъв начин тази притча илюстрира факта, че „животът на човека не се състои в изобилието на имота му“?

10. Исус осъжда ли материалния просперитет в тази притча (ст. 21)? Обяснете.

11. Какво означава да „богатееш в Бога“ (ст. 21)?

12. По какви начини богатеенето в Бога помага да сме свободни от всяко користолюбие?

13. Какви практични стъпки бихте предприели, за да се обогатите духовно?

Благодарете на Бога за начините, по които се е погрижил за вашите материални нужди. Благодарете Му за начините, по които ви е дал духовно богатство.

Сега или по-късно

Направете план да осъществите наистина в живота си една-две практични идеи от въпрос 13. Записвайте в дневник преживяванията си от тази опитност.

12. Богаташът и Лазар

Лука 16:19-31

Били ли сте засрамвани понякога от тези, които казват, че религията е обикновен източник на утеха за слабите? Чували ли сте да казват, че религиозните хора не обръщат внимание на гладните и страдащите? Християнството не учи на пасивно страдание в лицето на несправедливостта и подтисничеството.. Христос ни призовава да служим на хората в нужда.

Групова дискусия: Искали ли са ви пари на улицата? Как реагирахте?

Личен размисъл: Помислете за време, когато не сте искали да слушате мъдростта на поученията на Исус. Какво ви помогна да бъдете по-отворени да слушате и откликвате?

Притчата в това изучаване ни напомня, че страданието в този живот може да бъде заменено от блаженство в следващия – и че тази надежда никога не трябва да ни смущава. *Прочетете Лука 16:19-31.*

1. По какъв начин притчата разкрива липсата на загриженост на богаташа по отношение на Лазар (ст. 19-21)?

2. Как бихте обяснили безразличието на богаташа към Лазар?

3. Кои са някои от гледните точки, които някои хора имат защо има бедни в обществото?

Кои от тези начини на мислене намирате, че са най-библейски и защо?

4. По какви начини притчата прави контраст в живота на двамата преди смъртта им, на погребението им и след смъртта им?

5. Казва ли ни тази притча, че Лазар е преживял небесно блаженство, защото е бил беден приживе и че богатия е на мъки, защото е бил заможен на земята? Обяснете.

6. Забележете и опишете контраста на достъпа, който богаташа е имал до Лазар приживе и след смъртта им (ст. 20, 23, 26).

7. Какво е нещото, което Авраам иска от богатия човек да направи (ст. 25)?

8. Защо Бог не изпраща посланици от мъртвите, за да ни предупредят (ст. 31)?

9. Защо възкресението на Исус не успява да убеди нито Неговите съвременници, нито хората днес?

10. Как ви говори тази притча за начините, по които вероятно не показвате достатъчно състрадание към хората във вашия живот?

11. По какви начини тази притча ви говори за начините, по които може да сте затворени да чуете Божията мъдрост или да последвате поученията на Исус?

Благодарете на Бога, че изпрати Един, Който възкръсна от смъртта,
за да ни покаже Неговата любов.

Сега или по-късно:

Напишете молитва в отклик на вашите размисли върху въпрос 10 и 11. Какво искате да кажете на Бога за вашите съображения?

Бележки за водещия

„Достатъчна ти е Моята благодат“ 2 Коринтяни 12:9

Воденето на дискусия върху Библията може да бъде приятно и възнаграждаващо преживяване. Но също така може да бъде страшно – особено, ако не сте го правили никога преди. Ако се чувствате така, вие не сте сами. Когато Бог поиска от Мойсей да изведе израелтяните от Египет, той многократно повтаря: „Моля ти се прати някой друг!“ (Изх. 4:13). Същото се случи със Соломон, Йеремия и Тимотей, но Бог помогна на тези хора въпреки тяхната слабост и ще помогне и на вас.

Не е необходимо да бъдете експерт върху Библията или обучен учител, за да водите библейска дискусия. Идеята зад тези индуктивни изучавания е лидерът да води членовете на групата да открият за себе си какво казва Библията. Този метод на учене ще позволи на членовете на групата да запомнят много повече какво е казано, отколкото при метода на лекцията.

Изучаванията са оформени така, че да бъдат водени лесно. Всъщност потока на въпросите през пасажа от наблюдението, към тълкуването и приложението е толкова естествен, че можете да усетите, че изучаванията си вървят сами. Това ръководство също е гъвкаво. Можете да го използвате в различни групи – студентски, професионални, домашни или църковни групи . Всяко изучаване би отнело между 45 и 60 минути в групова дискусия.

Има някои важни факти, които трябва да се знаят за груповата динамика и насърчаването на дискусия. Предложенията, изброени по-долу, могат да ви помогнат ефективно и приятно да изпълните ролята си на лидер.

Подготовка за изучаването

1. Помолете Бога да ви помогне да разберете и да приложите пасажа в собствения си живот. Ако това не се случи, няма да можете да водите другите. Молете се също така за членовете на вашата група. Помолете Бога да отвори сърцата ви към посланието на Неговото Слово и да ви мотивира за действие.

2. Прочетете въведението към цялото ръководство, за да си създадете представа за цялостната книга и въпросите, които ще бъдат разглеждани.

3. Като започвате всяко изучаване, четете и препрочитайте библейския текст, който ще се разглежда, за да ви стане много добре познат.

4. Внимателно минете през всеки въпрос на изучаването. Отделете време в размисъл, за да решите как да откликнете.

5. Запишете мислите и отклика си в местата, предвидени за записване в ръководството. Това ще ви помогне да изразите ясно своето разбиране върху пасажа.

6. Може би ще ви бъде полезно да имате под ръка Библейски речник. Използвайте го, за да проверите непознати или малко познати думи, имена и места.

7. Обмислете как можете да приложите Писанието в собствения си живот. Помнете, че групата ще следва вашето водителство в отклика си на изучаването. Те няма да отидат по-дълбоко, отколкото сте отишли вие.

8. Когато сте свършили собственото си изучаване на пасажа, запознайте се с лидерските бележки за изучаването, което ще водите. Те са създадени така, че да ви помогнат по много начини. Първо, те ще ви открият целта, която автора на изучаването е имал предвид при

писането му. Отделете време да помислите как въпросите на изучаването работят заедно, за да достигнат поставената цел. Второ, бележките ви предоставят допълнителна обща информация или предложения относно груповата динамика за много от въпросите. Тази информация може да бъде полезна, ако хората се затрудняват да разберат или отговорят на даден въпрос. Трето, бележките на водещия могат да ви предупредят за възможни проблеми, с които може да се сблъскате по време на изучаването.

9. Ако искате да си припомните нещо от бележките за водещия, отбележете си го под съответния въпрос, за да не разлиствате да търсите другаде.

Водене на изучаването

1. Започнете изучаването навреме. Открийте с молитва, помолете Бога да помогне на групата да разбере и приложи в живота си пасажа.

2. В началото на първата ви среща, обяснете, че тези изучавания са предвидени да бъдат дискусии, а не лекции. Насърчете членовете на групата да участват, но не притискайте онези, които се колебаят да се изкажат по време на първите няколко срещи. Може да изберете да предложите следните рамки за вашата група.

a. Придържайте се към разглежданата тема

b. Вашите отговори трябва да са основани на стиховете, върху, които се фокусираме по време на дискусията, а не на външни авторитети като коментари или говорители. Тези изучавания се фокусират на определени пасажи от Писанията. Само в много редки случаи ще се обръщате към други части на Библията. Това ще позволи на всеки да участва задълбочено в изучаването равнопоставено.

c. Всяко нещо споделено в групата се възприема като поверително и не трябва да бъде обсъждано извън групата, освен, ако не е изрично позволено от човека, който е споделил нещо лично.

d. Ще се слушаме внимателно един друг и ще отделим време да може всеки от присъстващите да се изкаже.

e. Ще се молим един за друг.

3. Помолете някой от членовете на групата да прочете въведението в началото на дискусията.

4. Всяка сесия започва с въпрос за групова дискусия. Идеята е въпросът или задачата да бъдат зададени преди да бъде прочетен пасажът. Въпросът въвежда темата към изучаването и насърчава членовете на групата да започнат да се отварят за него. Насърчете колкото се може повече хора да участват и да бъдат готови да продължите дискусията със собствения си отговор при необходимост.

Този раздел е оформен така, че да разкрие къде нашите мисли или чувства се нуждаят от трансформацията на Писанието. Ето защо е особено важно да не се чете пасажа преди въпросът за групова дискусия да бъде зададен. Пасажът ще оцвети и повлияе на искрените реакции на хората, които иначе биха дали, защото те знаят, че би трябвало да мислят така, както Библията учи.

Може да се наложи да подкрепите въвеждащия въпрос с някаква дейност за разчупване на леда, за да се отпуснат хората и да се чувстват по-удобно един с друг.

Може да искате да използвате и въпроса за личен размисъл по време на група. Или предвидете време в тишина, за да може хората да откликнат индивидуално на него или го обсъдете заедно.

5. Помолете член (или членове, ако пасажът е по-дълъг) на групата да прочетат на глас пасажа, който ще се изучава. След това дайте на хората няколко минути да прочетат пасажа

отново за себе си, за да може да вникнат по-добре в него.

6.Първият въпрос най-често е общ, въвеждащ въпрос, който е оформен така, че да може набързо и най-общо да въведе в пасажа. Насърчете групата набързо да разгледат текста, но се опитайте да избегнете отклоняването към теми и въпроси, които ще бъдат засегнати по-късно в дискусията.

7. Когато задавате въпросите, помнете, че те са написани така, за да бъдат използвани така, както са написани. Можете просто да ги прочетете или да ги перифразирате със собствени думи.

В някои случаи обаче, е по-добре да се отклоните от ръководството. Например, някой въпрос може да е вече отговорен. Ако е така, направо преминете нататък. Или някой може да повдигне важен въпрос, който не е засегнат в това ръководство. Отделете време да го обсъдите, но се опитайте да подтиквате групата да се придържа към темата.

8. Избягвайте да отговаряте на собствените си въпроси. Ако е необходимо, повторете или перифразирайте, докато хората успеят ясно да разберат. Или пък обяснете нещо от бележките за водещия, което ще им помогне да си изяснят каквото не е ясно от контекста или значението. Една група бързо става пасивна и тиха, ако си мислят, че лидера им ще свърши сам повечето говорене.

9. Не се притеснявайте от тишината. Хората може да искат да помислят върху въпроса преди да формулират отговора си.

10. Не се задоволявайте със само един отговор. Питайте: „Какво мислят останалите?“ или „Има ли още нещо?“ докато няколко хора дадат отговори на въпроса.

11. Отнесете се с разбиране и уважение към всички, които са допринесли с мнение. Опитайте да сте насърчителни, винаги, когато е възможно. Никога не отхвърляйте въпрос. Ако е категорично не на място, попитайте: „Кой стих те кара да направиш това заключение?“ или пак: „Какво мислят останалите?“

12. Не очаквайте всеки отговор да е адресиран до вас, макар че вероятно отначало ще стане точно така. Когато членовете на групата се отпуснат, те ще започнат искрено да комуникират помежду си. Това е един от знаците за една здравословна дискусия.

13. Не се притеснявайте от изразяването на различни мнения. Това може да бъде много стимулиращо. Ако не се справите с някое противоречие напълно, не се ядосвайте. Продължете напред, но го имайте предвид за после. Едно допълнително изучаване върху този въпрос, може да реши проблема.

14. От време на време обобщавайте какво е казала до този момент групата за пасажа. Това помага да се съберат заедно разнообразните споменати идеи и дава на изучаването последователност. Но не проповядвайте.

15. В края на библейската дискусия може да пожелаете членовете на групата да работят идеята под раздела „Сега или по-късно“. След това коментирайте какво сте преживели. Или може да искате да насърчите членовете на групата да работят върху тези идеи между срещите на групата. Дайте възможност по време на сесията хората да говорят за това какво са научили.

16. Завършете своето време заедно с разговорна молитва, като адаптирате за групата молитвата, предложена в края на изучаването. Помолете Бог да ви помогне да изпълните нещата, които сте решили да направите/промените.

Свършете навреме.

Компоненти на малката група

Една здрава малка група трябва да прави повече от това да изучават заедно Библията. Има четири компонента, които трябва да вземете предвид при структурирането на вашето време заедно.

Подхранване. Малките групи ни помагат да растем в познаване и любов към Бога. Библейските изучавания са ключа към изпълнението на това и са основата на вашата малка група.

Общност. Малките групи са чудесно място за развиването на дълбоки приятелства с други християни. Позволете си време за неформални взаимоотношения преди и след всяко изучаване. Планирайте дейности и игри, които ще ви помогнат да се опознаете. Отделете си време, за да се забавлявате – идете на пикник или си сгответе вечеря заедно.

Молитва и хваление. Вашето изучаване ще се подобри, ако прекарвате време в прослава на Бога заедно в молитва и пеене. Молете се за нуждите един на друг и си записвайте как Бог отговаря на молитвите на вашата група. Помолете Бог да ви помогне да прилагате онова, което учите в изучаванията си.

Благовестие. Достигането до другите може да бъде практичен начин за прилагане на онова, което научавате и ще пази вашата група да не стане фокусирана само върху себе си. Бъдете домакин на серия от евангелизационни дискусии за вашите приятели или съседи. Почистете двора на възрастен човек. Пригответе топла храна заедно за бездомни или прекарайте един ден да помагате в някакъв социален дом.

Изучаване 1. Притчата за сеяча. Матей 13:1-23

Цел: Да се разбере естеството на притчите и да се провери каква почва сме ние.

Групова дискусия: Тези въпроси са оформени така, че да бъдат задавани преди да бъде прочетен пасажа, за да помогне на групата да се отпуснат един пред друг и да започнат да мислят в посока на това, което ще се изучава днес. Повечето хора ще имат много различни неща, за които мислят в момента (вечерята, важна среща, която им предстои, как да си поправят колата), които няма да имат нищо общо с пасажа. Един добре измислен въпрос ще привлече вниманието им и ще го прикове към дискусията.

Въпрос 1. Целта на този въпрос е да помогне на групата да преживее текста и да получи обща представа от притчата. Насърчете членовете на групата да отделят няколко минутки да се поставят в историята като селяни фермери, които знаят много добре какво значи да сееш семе

на ръка и да видиш накрая най-различни резултати. Приветствайте уникалните отговори, които различните индивиди биха могли да ви кажат, за да може по-добре да се разбере текстът.

Въпроси 2-3. Д. А. Карсън ни помага да разберем тези трудни стихове:

> *Наивно е да се каже, че Исус им ги разказва (притчите), за да може всеки по-лесно да разбере истината, и е опростенческо да се каже, че единствената функция на притчата за външните хора е била да ги осъди. Ако Исус просто е искал да скрие истината от външните, Той е нямал нужда да им говори изобщо. Загрижеността Му за мисията… изключва тази идея. Така, че Той трябва да говори така, че да „не хвърля бисерите Си на свинете“ (7:6). Той прави следното в притчите: говори по такъв начин, че да втвърди и отхвърли онези, които имат твърди сърца и да просветли – често с по-нататъшни обяснения – Своите ученици. (Матей 13:10-23)*

Чуването на притчата не причинява втвърдяване на сърцето. По-скоро, ако имаш вече твърдо сърце, това ти пречи да разбереш притчата. По този начин пророчеството се изпълва. От друга страна, ако нямат твърди сърца: „те ще видят с очите си, ще чуят с ушите си, ще разберат със сърцата си и ще се обърнат, и Аз ще ги изцеля“ (Мат. 13:15)

Помнете, че тълпата е микс от посветени последователи, от такива, които имат среден интерес и може би са привлечени от любопитство, и дори религиозни лидери, които са противници на Исус. Мистерията на притчата е разкрита на тези, които искат да познават Исус толкова много, че биха дошли да зададат повече въпроси за нещата, които не разбират. Значението на притчата е скрито за онези, които не искат да имат по-задълбочено духовно разбиране.

Робърт Мунс също казва: *„на този етап от служението Си Исус умишлено възприема метода с притчите, за да може да задържи от тези, които не вярват, по-нататъшната истина за Себе Си и за Царството, което Той установява. След като познаването на истината носи със себе си отговорността да се приеме и да се реагира съответно, задържането на истината от тези, които са със закоравени сърца спрямо нея, трябва да се разглежда като желание да не се увеличава осъждението над тях.“*

Въпрос 8. Във втората част на този въпрос, може би ще е полезни да се помисли за това как те са изкушени да реагират на проблеми и гонения, вследствие на тяхната вяра. Това ще им помогне да видят по-ясно как да избегнат тези изкушения.

Въпроси 11-12. Притчата ни предизвиква да помислим каква почва сме ние. Но дори да сме една от първите три видове почви, Исус иска да станем добра почва, която дава плод. Насърчете групата да даде конкретни примери как могат да откликнат подобаващо на Божието Слово.

Изучаване 2. Притчите за „изгубените“ неща. Лука 15:1-32

Цел. Да се разбере това как Отец с радост приема покаянието на грешници като нас.

Въпрос 1. Когато фарисеите и законоучителите (Израелските религиозни водачи) се оплакват, че Исус приема грешниците, техния начин да използват термина *„грешници“* е за да

опише другите хора по един осъдителен начин. Фарисеите виждали себе си като *добри*, а хората, които наричат грешници като *лоши*.

Въпрос 2. Фарисеите са били известни с тяхното точно спазване на религията, тяхното съвсем точно представяне на закона и възприемането на много извънбиблейски традиции и обичаи. Законоучителите, или книжниците, са били класа от непрофесионални преводачи на Тората, които като цяло се приравнявали с фарисеите по доктриналните въпроси.

Въпрос 3. „Бирниците“ са били евреи, които са сътрудничели на окупаторите римляни, като са събирали данъци за Рим. По тази причина те обикновено са били отлъчвани от юдейските социални кръгове.

Трите притчи на Исус тук говорят в живописни, драматични образи за Божията дълбоко оценяваща и лична, нежна любов за същите тези хора, които фарисеите и законоучителите осъждат.

Въпрос 4. Например, можем да си представим как един овчар притеснено брои отново и отново овцете си и след като открие, че не му излизат, внимателно търси по хълмовете наоколо. Някои художници са уловили този момент по прекрасен начин, като изобразяват как той радостно се връща у дома, носейки изгубената овца на раменете си. След това има празник на Небето! (Ангели пеят и викат от радост?) Насърчете групата да използват въображението си и така те ще извадят много повече от трите притчи.

Въпрос 5. Общите елементи в тези три притчи правят съвсем ясно, че Исус цели да каже едно и също нещо във всяка от тях.

Въпрос 8. Очевидно фарисеите биха възразили сериозно на това, че синът е прахосал богатството си с блудния си начин на живот. Забележете, обаче, другите обидни елементи в историята. Обикновено, синовете не получават наследството си, докато бащата не умре – макар че тази история очевидно намеква, че има и изключения на правилото. „Далечната страна“ е по всяка вероятност извън израелската територия, което означава, че синът е живял с езичници – „кучета“, както ги наричали юдеите. В допълнение на това, той храни прасета, животни, които били забранени за ядене на юдеите и които никой уважаващ себе си израелтянин, не би притежавал у дома си. Накрая, синът паднал толкова ниско, че сам ял от храната на прасетата! Дайте на групата време да открият сами колкото се може повече от тези детайли, но се чувствайте свободни да споменете някой от тях, които са пропуснали.

Въпрос 10. Стихове 20-24 ни показват Бога, Неговата Бащина невероятна любов за всеки един от нас, Неговия копнеж да бъде с нас и Неговата радост да бъде близо до нас.

Въпрос 12. Ударението на всяка от тези три притчи е отношението на Отец към каещите се грешници. Но третата притча може да бъде видяна от две перспективи – тази на младия син и тази на по-големия син. Младият син представлява бирниците и „грешниците“, които са се събрали около Исус. Притчата уверява такива хора, че Отец с радост приема тези от тях, които се каят. Големият син представлява фарисеите и законоучителите. Притчата предизвиква тяхното осъдително, себеправедно отношение, като ги подтиква да видят „грешниците“ от перспективата на Отец. Но обърнете внимание, че бащата подтиква големия син и му предлага милост, въпреки фарисейския му грях. Въпросът, който Исус сега задава на еврейските лидери е: „Кой е наистина изгубения син?“ Бащата отива да поговори с по-големия си син, търсейки го там, където е, и искайки да го върне при себе си.

Изучаване 3. Добрият самарянин. Лука 10:25-37

Цел. Да се разбере какво означава да обичаш ближния си.

Въпрос 1. Целта на този въпрос е да помогне на групата да навлезе в историята незабавно. „Законоучителят“, който задава въпроси на Исус, може би е бил изпълнен с уважение в резултат на предишните си две взаимодействия с Него. Исус се ангажира да разговаря с него и показа уважение към познанието и опита на този човек.

Въпрос 2. Може би, когато законоучителят задава въпрос на Исус: „Кой е мой ближен?“, той заема отбранителна позиция. Но, ако е бил сериозен в този разговор, може и да е разбрал невъзможността да продължава да изпълнява по стария начин закона, който ясно казва да обича Бога и ближния като себе си. Може би е разбрал своите недостатъци в това отношение. Може би, ако просто ограничи дефиницията за „ближен“ до тези, които са лесни за обичане, или които приличат най-много на него, той може би ще има някаква надежда да е изпълнил закона.

Въпрос 3. Целта на този въпрос е да осигури както преглед, така и преживяване от първа ръка на текста. Изглежда, че Исус отговаря на въпроса на човека „кой е моя ближен?“ като адресира многото начини, по които религиозните лидери са оправдавали това, че не показват достатъчно любов към другите. Тези оправдания може да са включвали, че имат по-сериозни задачи, с които да послужат на Бога, вместо да се изложат на опасност заради някой друг, и да осъдят друг човек като „недостатъчно добър“, за да се квалифицира за графата „ближен“ и да заслужи нашата любов.

Въпрос 4. Насърчете групата да нахвърлят в брейнсторминг различни отговори на този въпрос.

> Уолтър л. Лийфийлд ни казва: *„Разстоянието между Йерусалим и Йерихон е около 17 мили, като слиза отвесно към река Йордан на север от Мъртво море. Старият път, дори повече от този в днешно време, е криволичел през грапав, мрачен, каменист терен, където обирджии можели да се скрият много лесно. Смятало се, че е особено опасен, дори в дните, в които пътуването само по себе си е било пълно с опасности при всички положения.“*

Въпрос 5. За да може да се усети влиянието на тази притча, трябва да разберем как законоучителят трябва да е видял всеки от основните герои в историята. Свещениците са били наследници на Аарон, които са служели в храна и са принасяли жертви. Левитите са били наследници на Леви, който е асистирал в храмовите богослужения. Законоучителят би трябвало да е очаквал толкова религиозни мъже да се спрат да помогнат на пострадалия на пътя. (Те с се свръщали от Йерусалим, така че не са били в опасност да се оскверняват, ако се окаже, че човекът е вече мъртъв.) В днешно време името *самарянин* се отнася до един, който е добър. Но в дните на Исус самаряните са били мразени от юдеите и без съмнение от законоучителя. Той би могъл да обича юдейските си ближни, но нямал задължения да обича хора от презряната самарянска раса.

Въпрос 8. Спомнете си, че притчите са оформени така, че да преобърнат нашите вече съществуващи идеи и да покажат нови начини на мислене и действие. Насърчете групата да се замисли как притчата може би е повлияла на законоучителя.

Изучаване 4. Непростителния слуга. Матей 18:21-35

Цел. Да се разбере защо е от съществена важност да опитаме Божията простителност към нас, за да можем да предложим простителност и на другите.

Въпрос 1. Насърчете групата да си представи поведението и мотивацията на Петър. Питайте: „Според вас с какъв тон на гласа Петър е задал този въпрос?“ „Какво според вас се намира в сърцето на този въпрос?“

Учениците са били известни с караниците си. Напълно е възможно, че Петър, имайки силен, ориентиран към действие характер, да е имал някого конкретно предвид. Изглежда, че Петър пита кога търпението е на предела си. Трябва да има някакви ограничения на простителността, нали?

Въпрос 3. Отговорът на Исус е, че простителността няма граници; простителността върви ръка за ръка с любовта, която е изобилна и безкрайно щедра.

Въпрос 5. Може би е добре да позволите няколко момента на тих размисъл, преди да поискате хората да отговорят на този въпрос.

Въпрос 6. Независимо дали сумата е милиони долари или няколко долара, простителността има висока цена. Но цената на нашата простителност към другите хора е нищо в сравнение с простителността на Бога към нас.

Въпрос 7. Когато дискутирате този въпрос, насърчете групата да навлезе в опитността на Петър като също изслушат отново притчата.

Въпроси 9-10. Понякога всеки от нас изпитва трудност да прости на другите. Проблемите набъбват обаче, когато ние настояваме да сме критично настроени и непростителни. Тогава ние се нуждаем от свежо напомняне и осъзнаване на високата цена на Божията милост към нас. Тези, които продължително отказват да простят на другите, демонстрират, че не са познали Божията прошка.

Изучаване 5. Вдовицата и съдията. Лука 18:1-8

Цел. Да ни покаже защо винаги трябва да се молим и да не се отказваме.

Въпрос 2. В притчите и в разказната литература е важно да се използва въображението на човека. Докато не видим, почувстваме и преживеем по някакъв начин онова, което се описва, няма да можем напълно да разтълкуваме и приложим онова, което четем.

Въпрос 6. Насърчете членовете на групата да прегледат и споделят своите вътрешни конфликти. Може да бъде изключително освобождаващо човек да бъде насочен към такова преживяване. Може да бъде особено полезно ако вие, като водач на групата, говорите за собственото си преживяване с подобен конфликт.

Въпрос 9. За да се разбере тази притча, ние трябва да разберем какъв вид сравнение има предвид Исус да направим между съдията и Бога. Това е аргумент от по-малкото към по-

голямото, както равините го наричат „лекото и тежкото“. Ако съдията е толкова незаинтересован човек и все пак е отдал на вдовицата дължимото ѝ вследствие на нейната молба, то *колко повече* един любящ и справедлив Бог ще отговори на нашите молитви! Това не е точно същото като да кажем, че Бог е подобен или различен от съдията.

Въпроси 10-12. Отчаяното положение на вярващите в последните времена е изяснено напълно чрез интензитета на техните молитви, описани в ст 7. Такова очевидно страдание може да обезсърчи вярата на мнозина. В други пасажи от Писанието ни се казва, че светът ще мине през интензивни сътресения преди Господ да се върне. В Матей 24:12, например, Исус казва: „и понеже беззаконието ще се умножи, у мнозина ще изстине любовта.“ Обстоятелствата може да изглеждат толкова мрачни и безнадеждни, че вярващите да са изкушени да се обезсърчат. Но Исус ни насърчава като обещава, че „който устои докрай, той ще бъде спасен.“ (Мат. 24:13). Неговото уверение не се прилага само към финалните моменти от историята, но и към всички изпитания и трудности, с които се сблъскват Неговите последователи.

Изучаване 6. Житото и плевелите. Матей 13:24-30, 36-43

Цел. Да се разбере защо съдът трябва да бъде оставен на Бога.

Въпрос 1. Целта на въпроса е да се осигури преглед на текста. Насърчете творческия подход.

Въпрос 3. Плевелите, посети от врага са вероятно глушица, чиито стръкове изглеждат точно като житото, когато е младо, но губи от приликите си, когато зърното на житото се появи. Забележете, обаче, че в притчата житото е вече покарало и е оформило зърно, което ясно би го отличило от плевелите (ст. 26). Собственикът забранява да се отделят двете, защото слугите може да направят грешка не като вземат житото за плевел, а понеже „Да не би, като скубете плевелите, да изскубете заедно с тях и житото.“ (ст. 29). След като двете растения са расли заедно техните корени са се оплели, като по този начин би било невъзможно да оплевиш едното, без да изкорениш и другото.

Въпрос 6-7. Църковната история познава няколко нещастни опита да се изскубят плевелите преждевременно. Кръстоносните походи и Испанската инквизиция са два от най-забележимите.

Въпрос 8. Ранните църковни отци, Августин, както и реформаторите разбират тази притча като пример за истинските и фалшивите християни в църква. Според това виждане, притчата предупреждава срещу опитите да се очисти църквата, след като това може да доведе истински вярващи да бъдат отлъчени от църквата, и да се очаква истинското разделяне, което Господ ще направи в края на времената.

Въпреки това, Исус ни казва в ст. 38, че нивата е света. Не става дума за объркана идентичност между плевелите и житото. По-скоро става дума за това, че като изскубеш едно, може да изскубеш и друго. Християните (синовете на Царството) трябва да живеят заедно с нехристияните (синовете на Лукавия) в света до Последния съд.

С други думи, притчата не адресира темата за църковната дисциплина или пък не намеква, че ние не трябва да упражняваме никаква дисциплина от страх да не би да разрушим цялата църква. По-скоро въпросът тук е защо Бог не изкорени незабавно злото от света.

Въпрос 10. Насърчете членовете на групата да разискват надеждата, която тази притча им дава. Когато нещата изглеждат невъзможно зли, когато изглежда, че няма истинско правосъдие, когато изглежда, че Бог не реагира на световните събития, ние все пак можем да се върнем към надеждата. Накрая Бог ще оправи всичко. Накрая злото няма да победи. Накрая всички неща ще си идат по местата.

Изучаване 7. Притчи за пари и себестойност. Матей 19:16-20:16

Цел. Да се разбере, че човешките ценности и разбиране за какво е право и какво си струва са обратни на ценностите на Царството.

Въпрос 2. Някои казват, че Исус отрича Своята добрина в ст, 17 и че всъщност намеква, че и Той е грешен. Забележете, обаче, че Той не коментира дали споделя Божията добрина. Той не търси начин да потвърди или отрече Своята божественост в този пасаж. Той задава този въпрос, за да се фокусира на неадекватното разбиране на младежа за добрината. Човекът трябва да разбере, че „в абсолютния смисъл на добрината, която е необходима да се спечели вечния живот, само Бог е наистина добър“ (Карсън).

Въпроси 4-5. За да се разбере този диалог между Исус и богатия млад човек, ние трябва да бъдем чувствителни към подхода, който използва Исус. Човекът иска да знае какво *той* трябва да направи, за да придобие – да спечели – вечен живот. Исус му отговаря на точно това ниво, като му казва, че само тези, чиято добрина съответства на Божията, които спазват заповедите, защото споделят Божията добрина, ще влязат в живота. Исус знае, че човекът, не е спазил заповедите в този смисъл и още не го знае, както неговия някак си самохвален и наивен отговор предполага. Той твърди, че е спазил шестата, седмата, осмата, деветата и петата заповеди (в този ред), като намеква, че така е спазил *всичките* заповеди. Когато Исус иска от него да продаде всичко, което има, той изкарва на яве истинското духовно състояние на човека. Той е направил парите свой бог, и по този начин е нарушил първата и втората заповеди, които забраняват идолопоклонството. Вместо да признае своята грешност и нужда от Божията благодат, младежът си тръгва наскърбен.

Исус знае, че не можеш да предложиш спасение на някого, който не чувства, че има нужда от помощ, затова Той опитва да създаде усещането за нужда като показва непреодолимото изискване на всичките заповеди.

Въпрос 7. Понякога се казва, че в Йерусалим е имало порта, която са наричали „Иглени уши“ и че камилите можели да минат през нея изключително трудно. Тази идея не се базира на факти. Камилите са били най-голямото животно в Палестина и като казва „иглени уши“ Исус има предвид игла за шиене (изключително малка в сравнение с камила). Това, което Исус иска да наблегне е, че не само е трудно, но е направо невъзможно (ст. 26) за камила да мине през иглено ухо, точно колкото е *невъзможно* за нас да се спасим сами. Ние трябва да гледаме на Бога, чрез Когото „всичко е възможно“ (ст. 26).

Въпрос 9. В зависимост от това колко време имате, можете да свършите тук с молитвата, която е предложена или да продължите изучаването с втората порция от текста под раздела „Сега или по-късно“. Ако не можете да свършите втората част на изучаването, се върнете на него при следващата ви среща.

Въпрос 12. Не става дума за това, че собственикът е несправедлив към онези, които са работили целия ден, защото им е платил незабавно пълната цена, която им е обещал и на която са се били съгласили. По-скоро работата е там, че той е много щедър към онези, които са работили само един час – нещо, което има пълно право да направи със собственото си богатство.

Изучаване 8. Мъдрите и глупавите девици. Матей 24:36-25:13

Цел. Да се разбере важността на чакане с надежда на завръщането на Христос.

Въпрос 1. Целта на този въпрос е да се придобие по-широка перспектива на това, което се казва тук в разнообразието на образи и истории. След това ще имате възможност да се върнете и да ги разгледате в детайли.

Въпроси 3-6. Дискусията за Ной, както и трите притчи, които Исус разказва в този пасаж подсилват определени теми и се фокусират на различни аспекти на тези теми. Например, всичко подчертава факта, че идването на Христос ще бъде неочаквано (24:36, 42, 44, 50; 25:13). По същия начин, всичко подчертава, че трябва да сме готови (24:42, 44, 46; 25:10, 13). В допълнение на това, всичко изразява идеята, че всички нормални хора би трябвало да се страхуват, отколкото да се радват. Въпреки това, последните две притчи започват да разкриват не само неочакваността на Христовото завръщане, но също и голямото забавяне (24:48; 25:5). И притчата за господаря и слугите подчертава, че трябва да сме верни настойници на отговорностите, които Бог ни е дал.

Въпрос 4. Тези всекидневни дейности може да са, а може и да не са погрешни. Но когато са гледани в контекста на предстоящата катастрофа, те показват жалък акцент на погрешните неща на погрешното време.

Въпрос 6. Групата може да бъде изкушена да предложи някое духовно значение като например „да им раздава навреме храна.“ (24:45), също като учене и изграждане на други християни. Обаче, съмнявам се, че Исус е имал предвид да търсим значение на всеки сегмент на притчата. Идеята е, че нашата готовност означава да сме верни като сме добри настойници на каквато и отговорност да ни е дал Бог. Новият завет обяснява тези отговорности в големи детайли. Насърчете членовете на групата да дискутират някои от тях.

Въпроси 8-9. Забележете, че всички девици заспаха (25:5). По същия начин по всяка вероятност всички са имали някакво масло в лампите до някое време (25:8). Само че само мъдрите девици са предвидили да вземат допълнително масло в съдовете си и са се оказали подготвени за голямото забавяне на Младоженеца. Тяхното нежелание да дадат малко от тяхното масло на глупавите девици не се базира на егоизъм, а на здрав разум. Ако изведнъж на всички не стигне маслото до края на процесията, ще е истинска катастрофа.

В притчи като тази е много изкусително да се търси символизъм във всеки аспект на историята. Какво представлява маслото? Защо има по пет девици във всяка група? Защо Младоженецът идва в полунощ? Такива детайли по всяка вероятност не са замислени да комуникират специфично значение, а по-скоро да добавят цвят и драма на историята, за да помогнат да се подсили главната идея.

Въпрос 10. Мъдростта, която Исус предлага е, че можем да бъдем изкушени да изгубим надежда и да престанем да се доверяваме на Божието обещание, че Христос ще се върне. Исус ни призовава да се доверим на Неговата любов към нас и да останем верни на своята любов към Него като останем верни на Неговата заповед да обичаме, както Той обича. Ето така трябва да чакаме Неговото завръщане - в любов, доверие и с надежда.

Въпрос 11. Казва ни се, че „младоженецът се бавеше“ в 25:5.

Изучаване 9. Притчата за талантите. Матей 25:14-30

Цел. Да се осмисли ключовата роля, която играе доверието в нашето желание да инвестираме ресурсите, които Бог ни е дал за разширяване на Неговото царство.

Въпрос 3. В днешни пари, един талант е приблизително 300 000 американски долара. Другите двама слуги са получили съответно 1 500 000 и 600 000 американски долара.

Насърчете участниците в дискусията да използват въображението си, за да се поставят в историята като първия и като третия слуга. Първият слуга изглежда е имал доверие в добрината на своя господар и това му е позволило да рискува да инвестира златото му. Третият слуга изглежда си е представял ужасни неща по отношение на своя господар и затова, изплашен, е почувствал, че е по-добре да скрие добре парите му.

Въпрос 4. Забележете, че господарят не се интересува от това колко е спечелено с парите му. Онова, което е важно за него тук е доверието, което слугите му са имали в неговата добра воля спрямо тях и тяхното желание да инвестират онова, което им е дадено без страх.

Въпрос 5. „Веднага“ в ст. 16 показва съзнанието, с което първите двама слуги се заемат да изпълнят отговорностите си. Първите двама също са се почувствали достатъчно сигурни в техните взаимоотношения с господаря им, за да поискат да рискуват своите дялове в бизнес начинание. Действията на третия слуга разкриват много различно отношение и взаимоотношение.

Въпрос 11. Помолете участниците в дискусията да бъдат максимално конкретни. Може би ще трябва вие да дадете пример в това, като така им покажете, че е безопасно да се сподели и да се говори искрено и сърдечно.

Изучаване 10. Фарисеят и бирникът. Лука 18:9-14

Цел. Да се придобие ясна представа за смирението.

Въпрос 1. Можете да разделите групата на групички по трима и да ги помолите да изиграят сценка модерни версии на притчата пред останалите в групата.

Въпрос 4. Обърнете внимание на позитивните и на негативните факти, които фарисеят споменава за себе си и за своето поведение в стихове 11 и 12.

Фарисеят е направил и е дал повече от това, което се изисква – и го знае. Законът изисква да се пости само в деня на Очищението, но фарисеите са постили два пъти в седмицата. По същия начин законът е изисквал да се дава десятък от спечеленото, но фарисеите са давали десятък от всяко придобито нещо по отделно.

Въпрос 7. Обърнете внимание, че бирника, за разлика от фарисея, търси да се облегне на Божията милост, а не да разчита на своята праведност.

Въпрос 9. Трудното в тази притча е да има същото въздействие върху нас, както върху оригиналните слушатели. От една страна, ние сме свикнали да мислим за фарисеите като за себеправедни лицемери. Но в първи век на тях се е гледали като на пример за религиозно посвещение. Бирниците, от друга страна, са били мразени, защото са работели за римляните, които са окупирали Палестина по онова време. Макар да са били евреи, те са събирали повече от необходимото от своите сънародници, за да обогатят самите себе си. По тези причини, заключението на историята в ст. 14 трябва да е шокирало слушателите на Исус. Те със сигурност са очаквали точно обратното!

Въпрос 10. Може би е добре да позволите повечко време на членовете на групата да помислят и да се молят в тишина за тяхното собствено чувство за превъзходство след като сте дискутирали това по-общо в голяма група.

Изучаване 11. Притчата за богатия глупак. Лука 12:13-21

Цел. Да се осмислят опасностите от алчността и важността на духовното богатство.

Въпрос 2. Обърнете внимание, че човекът не пита Исус да реши какво е справедливо; той просто иска решение, което да е в негова полза. Не ни се казва дали другия брат се е съгласил Исус да отсъди случая. Отговорът на Исус показва, че човекът има неправилни мотиви и приоритети.

Въпрос 4. Алчността идва от страх, че Божиите ресурси и любов няма да стигнат. В този страх ние мислим само за себе си и за никой друг. Искаме пари и власт, слава и статус или взаимоотношения, за да успокоим собствените си страхове и да можем да се почувстваме в сигурност. Реалността е, разбира се, че никога няма да има достатъчно от каквото и да било от нещата, които преследваме, ако причината е да намерим сигурност в тях. Трагедията е, че страха, който лежи под алчността пропуска реалността на Божията изобилна любов и ресурси, и ни ограбва от единствената надежда за сигурност – в това да поверим живота си на грижата на Бога.

Опасностите от алчността са много. В добавка към тази, най-основна опасност, описана по-горе, алчността също ни ограбва от способността да изпитваме благодарност, щедрост, любов и свобода от страха.

Въпроси 5 и 6. В известен смисъл действията на човека са логични и подходящи за случая, макар да можем да забележим процент на себецентричност в стихове 16-18. В ст. 19, който ясно разкрива отношението на човека, можем да видим неговата изкривена перспектива.

Въпрос 9. Притчата ни напомня, че смъртта изкарва на показ ценностите на човека. Смъртта ни кара да преосмислим какъв е смисъла на живота, кара ни да се питаме какво наистина има стойност и значение.

Въпрос 10. Обърнете внимание, че Исус не осъжда всички богати хора в ст. 21 – само онези, които не богатеят в Бога. Той ни казва да не оставяме материалния свят да ни заслепява за духовния. Не бива да оставяме страха и алчността да определят нашия живот и да ни ограбват от богатствата, които идват от доверчивото в Бога сърце.

Изучаване 12. Богаташът и Лазар. Лука 16:19-31

Цел. Да се разбере важността от това човек да е отворен да чуе Божието слово на мъдрост и любов.

Бележка за контекста. Отново трябва да подчертаем, че притчата, на която се фокусираме в това изучаване е такава, която е разказана на фарисеите. Те са живели спрямо твърд код от религиозни закони, които са им давали личното чувство на превъзходство, уважението на общността и всякакви видове власт – но които са нямали почти нищо общо с любов и състрадание. Причината, поради която Исус им разказва точно тази история е защото точно е говорил за преследването на духовно богатство повече, отколкото на материално такова, и защото фарисеите, които са обичали много парите, лично са се присмивали на поучението на Исус (Лука 16:14). Исус им разказва драматична история за това как е възможно човек толкова да закорави сърцето си, че не само да откаже да слуша мъдростта на Писанието, но също така да откаже да слуша мъдростта на някой, който възкръсва от мъртвите.

Въпрос 1. Макар Лазар да е споменат по име, което е доста необичайно за притча, трябва да се помни, че Исус разказва притча. Забележително е, обаче, че тази история и написаното за приятеля на Исус Лазар в Йоан 11 говорят за смърт, възкресение и отказ от страна на хората да повярват, въпреки възкресението.

В библейските времена „пурпур“ е бил плат оцветяван с много скъпа боя (придобивана от някои ракообразни), Мурексид, днес също наричан амониев пурпурат - амониева сол на пурпурна киселина. Използвала се е а боядисването на външна дреха и на фино долно бельо. Това говори за невероятен лукс.

Макар Лазар да е копнеел да се нахрани с падналото от трапезата на богаташа, нищо не показва, че е успявал. Обърнете внимание, че дори кучетата имат повече състрадание от богаташа, защото ближат раните на Лазар.

Въпрос 4. Помнете, че притчите са различни от обикновеното поучение. Тази притча не е създадена толкова, за да ни даде точна представа за рая и ада, колкото да подчертае важността на ценностните преценки, които направени в този живот, ще имат въздействие върху следващия.

Въпрос 8. В ст. 31 има очевидна алюзия с възкресението на Исус. Въпреки това, дори този факт не успява да убеди онези, които нямали никакво желание да слушат Бога.

Въпроси 10 и 11. Може би е добре преди въпроси 10 и 11 да дадете малко време на групата за индивидуална молитва, в която да искате от Бога да смекчи сърцата ви и да ви направи по-отворени към другите и към Божията мъдрост. След това дайте възможност на членовете на групата да дискутират своя отклик на това време за размисъл.

За автора

Джон Уайт е роден в Ливърпул, Англия, на 5 март 1924 година, и е израснал в Манчестер. След като служи като разнунавателен фотограф във военновъздушните сили по време на Втората световна война, той завършва медицинско обучение в Манчестерския университет. След това е участвал в няколко краткосрочни мисии (включително пренасяне на Библии) и финансиране в много възможности за насърчение на християните зад Желязната завеса в началото на Студената война.